

Institut za međunarodnu
politiku i privredu

Međunarodni naučni forum

“Dunav – reka saradnje”

Akreditovan kod

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

1919

Privredna komora
Vojvodine

Opština
Smederevo

IZVEŠTAJ O RADU, ZAKLJUČCI, PREPORUKE I SMERNICE

XV MEĐUNARODNE KONFERENCIJE “DUNAV – REKA SARADNJE” POD NAZIVOM: «Turizam kao osnova regionalne saradnje, dobrosusedstva i održivog razvoja u Podunavlju»

pod geslom: „Dunav povezuje”

27 –31.oktobra 2004.godine
Beograd – Novi Sad – Smederevo

Konferenciju su zajednički organizovali *Međunarodni naučni forum «Dunav – reka saradnje»* i Institut za međunarodnu politiku i privredu – pod pokroviteljstvom Ministarstva za trgovinu, turizam i usluge. Suorganizator i domaćin Beogradske sednice bila je Privredna komora Srbije, Novosadske sednice Privredna komora Vojvodine, a Smederevske sednice Opština Smederevo.

Konferencija je sazvana s ciljem da razmotri stanje prekograničnih i regionalnih odnosa u proteklih petnaest godina – kroz prizmu aktivnosti *Međunarodnog naučnog foruma „Dunav – reka saradnje”*. Pri tome naglasak je stavljen na oblast turizma, s obzirom da ova privredna grana koja u sebi sinegriše ostale značajne privredne grane, kao i korišćenje i zaštitu

prirodnog i kulturnog bogatstva u Srednjem Podunavlju – zauzima dominantno mesto u aktivnostima Foruma.

Konferencija je imala ukupno 113 učesnika, od toga 27 stranih i 86 domaćih. Rad Konferencije je bio otvoren i za učešće preko interneta. **Pored autorskih izlaganja koja su iz različitih uglova posmatranja dala potvrdu polaznog koncepta da je Dunav reka međunarodne povezanosti i saradnje u svim sferama života i na svim nivoima, Konferencija je promovisala i projekte, kako one koje je inicirao *Međunarodni naučni forum „Dunav – reka saradnje”*, tako i one čiji su nosioci druge vladine i nevladine organizacije, a odnose se na održivi razvoj turizma, posebno iz oblasti nautičkog turizma.** Na taj način Petnaesta konferencija unosi nov kvalitet u rad *Međunarodnog naučnog foruma „Dunav – reka saradnje”*: široku otvorenost prema svim idejama i projektima iz oblasti turizma, posebno nautičkog turizma, i time mogućnost da potpunije ispunjava svoju misiju povezivanja, iniciranja i razvoja saradnje svih nosilaca projekata i programa, kako u zemlji, tako i na regionalnom, evropskom i globalnom nivou.

TOK KONFERENCIJE:

Uoči zvaničnog otvaranja rada Konferencije, 27.oktobra 2004. uveče u hotelu «Excelsior» organizovan je prijem dobrodošlice uz neformalne razgovore i predprezentaciju projekata prijavljenih za Konferenciju.

Zvaničan rad Konferencije počeo je 28.oktobra u 10 časova kada je **Radivoje Pirgić, pomoćnik Ministra za trgovinu, turizam i usluge Republike Srbije otvorio Petnaestu jubilarnu konferenciju «Dunav – reka saradnje»**. U svom govoru on je posebno istakao značaj održivog turizma za razvoj naše zemlje, kao i podršku Ministarstva trgovine, turizma i usluga projektima iz te oblasti. Pri tome, gospodin Pirgić je pozdravio i podržao napore i uspehe Međunarodnog naučnog foruma «Dunav – reka saradnje» na tom polju.

Prof. dr Vatroslav Vekarić, direktor Instituta za međunarodnu politiku i privredu je u pozdravnom govoru istakao da je u ovom institutu oduvek posvećivana velika pažnja regionalnoj saradnji u jugoistočnoj Evropi i Podunavlju i posebno istakao zaslugu dr Edite Stojić, naučnog savetnika instituta za istrajnost u očuvanju kako kontinuelnog istraživanja ove teme u okviru Instituta za međunarodnu politiku i privredu, tako i neprekidnog proveravanja istraživačkih rezultata u praksi u okviru *Međunarodnog naučnog foruma «Dunav – reka saradnje»*.

Konferenciju je **u ime Privredne komore Srbije, u odsustvu direktora, dr Slobodana Milosavljevića, pozdravio Borivoje Vasić, predsednik NATUS-a, Grupacije za nautičku privredu pri Privrednoj komori Srbije**. On je izrazio zadovoljstvo, što se Petnaestom konferencijom povezuju aktivnosti Međunarodnog naučnog foruma «Dunav – reka saradnje» sa aktivnostima NATUS-a, čime će se efikasnije nego do sada krenuti u snažniji razvoj nautičkog turizma i nautičke privrede kod nas.

U ime stranih učesnika Konferenciju je pozdravio **kapt. Per Bruhn, zvanični predstavnik Evropske asocijacije vlasnika malih brodova (European Boating Association – EBA)** i predsednik Danskog ogranka ove međunarodne asocijacije. **On je veoma pozitivno ocenio ne samo projekat Međunarodnog naučnog foruma «Dunav – reka saradnje» pod nazivom «Program uređenja osnovnog nautičkog puta Podunavljem kroz Srbiju», već i**

ukupne aktivnosti Foruma, a posebno je istakao svoja pozitivna iskustva prilikom svoja dva ranija boravka u našoj zemlji, a naročito gostoprimstvo iskazano prilikom njegove plovidbe u leto 2004.godine Dunavom.

Pozdrave i dobre želje za uspešan rad koje je **Međunarodna asocijacija za unutrašnje plovne puteve** (Inland Waterways International – IWI) uputila Konferenciji preneo je **ing. Krsta Pašković**.

Konferenciji su preneti pozdravi i dobre želje za uspešan rad upućeni preko pisama velikog broja ranijih učesnika konferencija «Dunav – reka saradnje», pojedinaca i predstavnika međunarodnih organizacija, kao i partnerskih organizacija iz podunavskih zemalja. Među njima, gospođe **Ursule Dojč (Deutsch) generalnog sekretara Dunavske komisije za turizam (Danube Tourist Commission) iz Beča**; prof. **Dr. Alberta Tota (Tóth), predsednika** i prof. **dr Ilone Guljaš (Gulyás) podpredsednika Mađarskog udruženja nastavnika zaštite prirode i životne sredine (Természet és környezetvédelmi tanárok egyesülete – TKTE)**, u kojem se istovremeno zahvaljuju za uspešnu saradnju sa **Međunarodnim naučnim forumom «Dunav – reka saradnje»**, posebno u oblasti edukacije za održivi turizam; **Odseka za turizam Direkcije Evropske komisije za preduzetništvo (Tourism Unit of the European Commission Directorate - General Enterprise)** sa porukom o spremnosti za informativnu saradnju; **Slovačke joint venture kompanije «Evolution MENERT»** uz izražavanje zadovoljstva zbog uspostavljene saradnje; dipl. inž. **Kornela Popovici Sturce (Cornel Popovici Sturza) predsednika rumunske nevladine organizacije “NERA”**, s izraženom nadom u buduću saradnju; i drugih.

Na kraju svečanog otvaranja **Edita Stojić-Karanović, osnivač i predsednica Međunarodnog naučnog foruma „Dunav – reka saradnje”** se zahvalila na svim pozdravnim rečima i priznanjima za rad i ukupnu aktivnost Foruma, svim učesnicima XV Konferencije na njihovoj spremnosti da doprinesu njenom uspešnom radu, kao i predstavnicima diplomatskog kora koji su iskazali svoje interesovanje i moralnu podršku naporima i radu Foruma. Posebno je **istakla da sve te podrške dodatno potvrđuju ispravnost početne koncepcije na kojoj se rad Foruma zasniva, da je održivi razvoj zajednički interes podunavskih zemalja, i da je u cilju što harmoničnijeg razvoja ovog dela Evrope neophodna široka lepeza oblika i vidova regionalne saradnje u Srednjem i Donjem Podunavlju, uz podršku Evropske unije i međunarodnih finansijskih i drugih institucija.** U znak zahvalnosti za pokroviteljstvo nad Konferencijom, gospodinu Radivoju Pirgiću je predat mozaik, koji predstavlja znak Međunarodnog naučnog foruma «Dunav – reka saradnje» (u zelenoj kocki koja simboliše održivi razvoj, sa plavom povezanom trakom koja simbolizuje međunarodnu saradnju na Dunavu i u Podunavlju) rad akademskog slikara Snežane Jovčić-Olda, magistra mozaika.

Rad u okviru «Beogradske sednice» započeo je posle svečanog otvaranja. Ona je bila posvećena **opštim temama regionalne saradnje u Podunavlja i turizmu kao najpropulzivnijoj grani za održivi razvoj.** Za Beogradsku sednicu prijavljeno je ukupno 9 referata, od kojih je 5 upućeno u vidu uvodnog predavanja, dok su 4 prezentirana Konferenciji u okviru konferencijskog materijala i biće objavljeni u časopisu «*Danubius*». Uvodna predavanja izložena Konferenciji bila su: *Dunav – okosnica evropske integracije*, autora prof. **dr Milana Vankua, dr Smiljane Đurović i dr Slavoljuba Cvetkovića; dr Dragoljuba Petrovića** o geopolitičkom položaju Dunava; **prof. dr Aleksandra Fatića,**

naučnog savetnika u Institutu za međunarodnu politiku i privredu o bezbednosnom aspektu kao značajnom uslovu razvoja turizma; **dr Atila Karolja Šoša** (SOÓS Károly Attila) naučnog savetnika Instituta za ekonomske nauke Mađarske akademije nauka o ekonomskim mogućnostima razvoja međunarodnog turizma; **Jasne Simović**, savetnika u Ministarstvu za trgovinu, turizam i usluge o stanju turizma i programima ministarstva za razvoj turizma u Srbiji.

U okviru Beogradske sednice prezentirani su sledeći projekti, programi i aktivnosti vezane za njih:

- **«Program uređenja osnovnog nautičkog puta Podunavljem kroz Srbiju»** za koju je *Međunarodni naučni forum «Dunav – reka saradnje»* dobio podršku Ministarstva trgovine, turizma i usluga Republike Srbije. Prezentaciju je dao **dipl. ing arh. Slobodan Mitrović**, rukovodioc tima za izradu Programa;
- **«Kružno putovanje Dunavom»** projekt ostvaren u aprilu 2004. Iskustva sa ove plovidbe Dunavom i korisne sugestije za razvijanje nautičkog turizma u zemljama Srednjeg Podunavlja izneo je inicijator i nocilac ovog putovanja, **dipl. inž. Pietro Montalenti** iz Italije;
- Projekt **«Atlas Dunava»** kao značajni instrument u informisanju turista – nautičara kroz našu zemlju prezentirao je **Borivoje Vasić**, rukovodilac tog projekta;
- Prikaz svog učešća na izložbi i simpozijumu pod nazivom «Od Limerika do Kijeva» (**«From Limerick to Kiev»**) koji su nedavno održani u Briselu u cilju da se poslanicima Evropskog parlamenta skrene pažnja na mogućnosti koje unutrašnji plovni putevi Evrope pružaju razvoju nautičkog turizma, dao je **inž. Krsta Pašković**;
- **Program razvoja turizma u Velikom Gradištu – «Pinkum»** prezentirali su predstavnici Skupštine opštine Veliko Gradište.

Na kraju rada «Beogradske sednice» dr Edita Stojić-Karanović je zahvalila Privrednoj komori Srbije, posebno direktoru **dr Slobodanu Milosavljeviću** za podršku, kao i **Ljiljani Stanković**, sekretaru Odbora za turizam i **Ivanki Lazarević** savetniku u tom Odboru za uspešan rad na organizaciji «Beogradske sednice». Po završetku rada strani učesnici su u okviru razgledanja grada obišli **Muzej Narodne banke Srbije** gde su uz izložene eksponate tri stručna saradnika Muzeja dala istorijski pregled monetarne politike na tlu Srbije i jugoistočne Evrope od najranijih vremena do danas. (Prikazani su i filmovi o najdramatičnijim trenucima te istorije, uključiv o hiperinflaciji u našoj zemlji početkom devedesetih godina 20. veka.)

«Novosadska sednica» održana je 29. oktobra. Na putu za Novi Sad učesnici Konferencije posetili su **nautički centar «Beograd»** gde je **Borivoje Vasić**, predsednik NATUS-a prezentirao ovu marinu koja je prva u nas uređena po evropskim standardima.

Pre ulaska u Novi Sad, prihvaćen je neočekivan poziv **sremskokarlovačkog pogona "Navip"-a** za kafepauzu, prilikom koje je **direktor Željko Kerac** upoznao goste sa **specifičnostima fruškogorskih vina**.

Rad «Novosadske sednice» je otvorio Nikola Stojić, predsednik Privredne komore Vojvodine. On je u svom govoru istakao važnost privrednog razvoja u Podunavlju i značaj koji Privredna komora Vojvodine pridaje održivom razvoju i međunarodnoj saradnji u toj oblasti. U ime stranih gostiju «Novosadsku sednicu» je pozdravio **Pietro Montalenti** iz Italije, a u ime pretstavnika međunarodnih organizacija kapt. **Per Bruhn**, predstavnik EBA. Moderator «Novosadske sednice» bila je **Dragica Samardžić**, sekretar Odbora za turizam

Privredne komore Vojvodine. Za ovu sednicu, koja je posvećena tematskoj oblasti zaštite životne sredine i održivog korišćenja prirodnih resursa, posebno u turizmu, prijavljeno je ukupno 12 referata i projekata, od kojih je većina prezentirana Konferenciji u okviru konferencijskog materijala. Redakcija časopisa «*Danubius*» će odabrati 5 prezentacija koje će objaviti u svojim narednim brojevima, zajedno sa uvodnim predavanjima na novosadskoj sednici.

U znak zahvalnosti za saradnju privredne komore Vojvodine sa *Međunarodnim naučnim forumom «Dunav – reka saradnje»*, gospodinu **Nikoli Stojšiću**, predsedniku Privredne komore Vojvodine je predat mozaik koji predstavlja znak *Međunarodnog naučnog foruma «Dunav – reka saradnje»*, rad akademskog slikara **Snežane Jovčić-Oldja**, magistra mozaika.

Uvodna predavanja, odnosno konferencijsku prezentaciju projekata na novosadskoj sednici održali su:

- **mr Biljana Panjković**, načelnik odeljenja u Zavodu za zaštitu prirode Srbije na temu «*Zaštićena prirodna dobra duž Dunava u Srbiji*»;
- **dr Aleš Bizjak**, naučni savetnik Inštituta za vode Republike Slovenije, na temu «*Skiciranje podzemnih voda u Sloveniji – Iskustva u implementaciji propisa Okvirnih direktiva za vode Evropske unije*»;
- **Aleksandar Jevđević** dipl. inž. saob. iz JP «*Urbanizam*» Zavoda za urbanizam Novog Sada, na temu «*Studija o uslovima i opravdanosti izgradnje Robno transportnog centra u Novom Sadu*»;
- **Biljana Jovanović** dipl.inž. arh. iz JP «*Urbanizam*» Zavoda za urbanizam Novog Sada, na temu «*Analiza obale Dunava u građevinskom rejonu Novog Sada*»;
- **Đorđe Bajlo** dipl. inž. arh. iz JP «*Urbanizam*» Zavoda za urbanizam Novog Sada, na temu «*Urbanistički projekat marine u Novom Sadu*»;
- **Ranko Milovanović** inž. poljoprivrede i turizmolog na temu «*Održivi turizam u gradskim naseljima na Dunavu u Srbiji, s primerima Beograda i Novog Sada*»;
- **Mičo Zlojutro**, direktor Marktoursa iz Novog Sada na temu «*Izgradnja turističko-informativnog centra za nautičare u Novom Sadu*».

Na povratku iz Novog Sada, data je video prezentacija **Lasla Farkaša**, saradnika «*Régió*», kompanije za laku opremu turističkih objekata iz Budimpešte o mogućnostima održivog korišćenja prostora na Dunavu za atraktivni turizam.

«*Smederevska sednica*» održana je 30. oktobra. Zahvaljujući razumevanju i podršci «*Jugoslovenskog rečnog brodarstva*» i njegovog **generalnog direktora, Milana Mijailovića** učesnici Konferencije su putovali brodom do Smedereva, čime je omogućen terenski uvid u neiscrpne mogućnosti razvoja Dunavskog turizma, ali i u probleme koje prethodno treba rešiti na obalama ove reke. Takođe je ovom plovidbom omogućena prezentacija projekta Geografskog instituta «*Jovan Cvijić*» Srpske akademije nauka i umetnosti. Demonstraciju funkcionisanja Geografskog informacionog sistema Dunava - GISD su izveli koautori tog projekta, dr Dragoljub Štrbac i dr Jelena Kovačević.

Rad «*Smederevske sednice*» je otvorila **dr Jasna Avramović** predsednik opštine **Smederevo**. «*Smederevsku sednicu*» je u ime **Ministarstva za međunarodne ekonomske odnose SCG** pozdravio **mr Dragan Stojović**, u ime **Ministarstva za trgovinu, turizam i usluge RS** **Jasna Simović**, nacionalni koordinator za turizam na Dunavu i predstavnik

SCG u Dunavskoj turističkoj komisiji, a u ime stranih učesnika Konferencije prof. **dr Atila Karolj Šoš** (SOÓS Károly Attila) naučni savetnik **Instituta za ekonomske nauke Mađarske akademije nauka**.

- **Dr Radmila Novaković-Kostić**, direktor Turističke organizacije Smedereva predstavila je programe regionalne saradnje i potencijale Podunavsko–Baničevskog okruga kao buduće turističke regije Podunavlja i povezivanje sa ostalim podunavskim turističkim regijama u cilju razvoja turizma i razmene kulturnih-, turističkih- i sportskih manifestacija (Zlatni kotlić Dunava, Jeseni Podunavlja, Sajmovi vina i festivali pesama o vinu, veslačke regate i sl.);
- **Petar Vukočić**, saradnik Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Smederevu prezentovao je kulturnu baštinu Smedereva;
- **Mr Jovan Stojković**, autor projekta Muzeja crne metalurgije prezentirao je ovaj projekt, ukazavši i na njegov značaj za širu evropsku publiku;
- **Kapt. Hranislav Mirković**, šef Lučke kapetanije Smederevo govorio je o problemima pristaništa u Smederevu i o mogućnostima njihovog rešavanja;
- **Gradimir Stevanović**; direktor Radio Smedereva i predsednik Inicijativnog odbora Asocijacije radio stanica gradova na Dunavu prezentirao je projektni predlog za stvaranje ove Asocijacije;
- **Milan Korica**, autor projekta mosta preko Dunava na raskrsnici evropskih saobraćajnih koridora X i VII prezentirao je svoj projekt.

Osim ovih programa i projekata ponovljeno je u skraćenom obliku i nekoliko izlaganja sa «Beogradske sednice», za koje je ocenjeno da bi i učesnici «Smederevske sednice» koji nisu učestvovali u radu prethodnih sednica, imali interes da dobiju informacije iz «prve ruke», a ne samo preko publikovanja tih izlaganja u konferencijskim materijalima ili kroz naknadno objavljivanje u zbornicima, časopisu ili na sajtu *Međunarodnog naučnog foruma «Dunav – reka saradnje»*. Po završetku rada u sali Kulturnog centra Smedereva, usledilo je **razgledanje Smedevrske tvrđave, a zatim vile Obrenovića uz stručno vodstvo domaćina**.

Na svečanoj večeri koju je u čast završetka rada jubilarne XV međunarodne konferencije «Dunav – reka saradnje» dala predsednica opštine Smederevo, dr Jasna Avramović, odlučeno je da se **u načelu prihvate osnovne smernice do kojih je Konferencija došla u toku svog trodnevnog rada, a da za precizniju i detaljniju razradu svih stavki Završnog dokumenta zaduži tim sastavljen od predstavnika suorganizatora** ove Konferencije (*Međunarodnog naučnog foruma „Dunav – reka saradnje”*, Instituta za međunarodnu politiku i privredu, Privredne komore Srbije, Privredne komore Vojvodine i Opštine Smederevo).

REZULTATI KONFERENCIJE:

ZAKLJUČCI

1. Konferencija je potvrdila ocenu da je **petnaestogodišnji rad *Međunarodnog naučnog foruma «Dunav – reka saradnje»* usmeren na unapređenje svih oblika i u svim domenima regionalne saradnje u Podunavlju sa fokusiranjem na užu saradnju podunavskih zemalja u tranziciji bio opravdan i plodonosan**, uprkos

nepovoljnim uslovima za međunarodnu saradnju u većem delu tog petnaestogodišnjeg perioda.

2. **Međunarodni naučni forum “Dunav – reka saradnje”** je krčio put i dao podsticaj mnogim novim nevladinim organizacijama koje su se specijalizovale za pojedine oblasti iz bogate riznice podunavskih tema. Mnogi od 1600 učesnika u aktivnostima *Međunarodnog naučnog foruma “Dunav – reka saradnje”* u proteklih petnaest godina - svoje ideje su promovisali upravo preko konferencija, okruglih stolova i projekata ovog Foruma. Forum svima njima duguje zahvalnost što su time doprineli ostvarivanju njegove uloge.
3. *Međunarodni naučni forum “Dunav – reka saradnje”* je kroz svoje aktivnosti skretao pažnju i državnim organima i organizacijama, na svim nivoima na probleme koje treba rešavati u oblasti održivog korišćenja prirodnih resursa u Podunavlju, posebno u našoj zemlji. U tome je postignut uspeh, uprkos činjenici da su mnogi problemi, ekonomski, ekološki i drugi, još prisutni, ali rešavanje tih problema i spada u domen države, a nevladina organizacija, kao što je i *Međunarodni naučni forum “Dunav – reka saradnje”* može samo da ukazuje na potrebu njihovog rešavanja i da nudi projekte koji bi pomogli u tome.
4. U proteklih petnaest godina saradnja sa međunarodnim organizacijama, među kojima Savetom Evrope, UNESCO-m, UNIDO-m i drugim agencijama UN, Svetskom turističkom organizacijom (WTO), Globalnim ekološkim fondom (Global Environmental Facility – GEF) u okviru kojeg je Forum akreditovan, odvijala se pretežno preko učešća predstavnika tih organizacija u aktivnostima *Međunarodnog naučnog foruma “Dunav – reka saradnje”*. Naprimer, Beno Cirer (Benno Zierer) predsednik Komisije za regionalni razvoj i životnu sredinu u Savetu Evrope, prof. dr Judit Balaž (Balázs) predsednik Evropske asocijacije za istraživanje mira (EuPRA), Peter Hankovski (Péter Hankowsky) predsednik Udruženja podunavskih regija i izvršni direktor “Inter-Duna”, dr Ernst-Oto Veber (Otto Weber) član Parlamentarne skupštine Saveta Evrope i poslanik Skupštine Republike Rumunije, Vettor Giusti generalni sekretar Svetske turističke organizacije (World Tourist Organization – WTO), Ursula Dojč (Deutsch), generalni sekretar Dunavske turističke komisije iz Beča, kapt. Per Brun (Bruhn) predstavnik Evropske asocijacije vlasnika malih brodova (European Boating Association), prof. dr Aleksander Dimitrov, direktor Instituta za plovne puteve u Ruse-u, kao predstavnik Dunavske komisije, Senator Ardivino Anjeli (Arduino Agnelli) u svojstvu predstavnika regionalnih inicijativa Dunav-Jadran, itd...
5. U toku proteklih petnaest godina zajednički problemi i mogućnosti unapređenja saradnje među podunavskim zemljama razmatrani su u najvažnijim oblastima života: **nauci, privredi, kulturi, zaštiti životne sredine**. Pri tome, naglasak je najčešće stavljan na , **turizam, kao privrednu granu koja generiše ne samo mnoge druge privredne grane, već i vanprivredne delatnosti**. To se povezivalo sa istraživanjima mogućnosti unapređenja regionalne saradnje zemalja u tranziciji i njihovog zajedničkog nastupa prema razvijenom delu kontinenta i sveta, radi pronalaženja projekata koji mogu da privuku svetski kapital na način koji će

obezbediti ne samo oplodnju tog kapitala, već i ostvarenje interesa podunavskih zemalja u tranziciji.

PREPORUKE I SMERNICE

1. *Međunarodni naučni forum «Dunav – reka saradnje»* treba da **intenzivira svoje zalaganje za razvoj čvršće regionalne saradnje** podnavskih zemalja, posebno zemalja Srednjeg Podunavlja.
2. U tom cilju *Forum* mora da učvrsti svoju postojeću **saradnju sa nevladinim organizacijama zemalja Srednjeg Podunavlja i da inicira nove vidove te saradnje**, pri čemu treba još više nego do sada da u te svoje aktivnosti uključi i druge nevladine organizacije iz SCG.
3. U predstojećem periodu treba negovati **partnerstvo vladinog i nevladinog sektora** u cilju uspešnijeg rešavanja problema održivog korišćenja prirodnih resursa i bržeg ostvarivanja održivog razvoja u svim zemljama regiona. Pri tome, *Forum* treba još više nego do sada da neguje saradnju na svim nivoima, republičkim-, pokrajinskim- i sa lokalnim organima vlasti.
4. *Međunarodni naučni forum «Dunav – reka saradnje»* će u narednom periodu nastaviti **saradnju sa međunarodnim organizacijama**, a u toku 2005.godine najpre intenzivirati saradnju sa Dunavskom turističkom komisijom i sa Evropskom asocijacijom vlasnika malih brodova. Obe organizacije će redovno biti obavешtavane o aktivnostima koje *Forum* preduzima u oblasti promovisanja projekata i programa turizma i nautike.
 - Uoči održavanja godišnje konferencije **Dunavske turističke komisije** predsednik i generalni sekretar te komisije dobiće pismo sa relevantnim podacima o XV konferenciji i o izradi Programa otvaranja osnovnog nautičkog puta Podunavljem kroz Srbiju.
 - *Forum* će inicirati osnivanje Asocijacije vlasnika malih brodova SCG i uključivanje te asocijacije u Evropsku asocijaciju EBA (**European Boating Association**), kao i povezivanje sa nacionalnim asocijacijama u zemljama Srednjeg Podunavlja, što je i dogovoreno sa kapt. Per Bruhnom, zvaničnim predstavnikom EBA na XV Konferenciji.
5. U okviru *Međunarodnog naučnog foruma "Dunav – reka saradnje"* treba i dalje usmeravati pažnju na **interdisciplinarnе programe i projekte, za šta najpovoljnije mogućnosti pruža oblast održivog razvoja turizma**. Forum zato treba da još više nego do sada povezuje rad svojih sekcija za prostorno planiranje, zaštitu životne sredine i kulturu u programe razvoja turizma i projekte međunarodne saradnje u tim programima.
 - U tom smislu će **do kraja ove godine biti dovršena razrada «Programa uređenja osnovnog nautičkog puta Podunavljem kroz Srbiju»**, a 2005.godine uspostaviti regionalna saradnja na sprovođenju tog programa. Ovaj Program se radi na osnovu Ugovora zaključenog između Ministarstva trgovine, turizma i usluga Republike Srbije i *Međunarodnog naučnog foruma "Dunav - reka saradnje"* kao organizatora izrade. Zbog toga je potrebno da se ispoštuje sledeća procedura dogovorena sa Ministarstvom trgovine, turizma i usluga, kao naručiocem: Po dostavljanju ovog Programa naručiocu, Forum i naručioc će zajednički organizovati prezentaciju Programa pred predstavnicima Vlade Republike Srbije, Izvršnog veća Vojvodine, predstavnicima republičke i pokrajinske privredne komore i turističkih organizacija Srbije i

Vojvodine. Na prezentaciju će biti pozvani i predstavnici međunarodnih organizacija, kao i diplomatskih predstavništava.

- *Forum* smatra **svako parcijalno prezentiranje Programa pre sprovođenja pomenute procedure, nedozvoljivom i štetnom**. Od toga je izuzeto samo upoznavanje XV Konferencije sa sažetkom Programa koju je dao rukovodioc razrade programa dipl. inž. arh. Slobodan Mitrović, licencirani prostorni planer i direktor projektnog biroa *Međunarodnog naučnog foruma "Dunav - reka saradnje"*.

6. **Ciljevi Programa** otvaranja osnovnog nautičkog puta Podunavljem kroz Srbiju su:
 - a) Utvrđivanje osnovnog nautičkog plovnog puta Dunavom – I etapa. Cilj je **stvaranje materijalnih, regulativnih i organizacionih uslova** za otvaranje Dunava za evropske nautičare;
 - b) Verifikacija standarda i normi opremanja nautičkog plovnog puta Dunava i Podunavlja, kao i **ustanovljavanje jedinstvenih standarda za celo Podunavlje**, prihvatljivih za sve podunavske zemlje i evropske nautičare;
 - c) Prezentacija nautičarskoj javnosti Evrope nautičkih potencijala zemalja Srednjeg i Donjeg Podunavlja (8 zemalja – 30 reka). Cilj je **pokretanje regionalnog i interregionalnog prekograničnog projekta nautike u Podunavlju**, ustanovljavanje nove nautičke regije Evrope – "Podunavska nautička regija jugoistočne Evrope";
 - d) Prezentacija integralnih nautičkih potencijala teritorije Srbije i Crne Gore u Podunavlju (od raftinga do nautike). Cilj je **formiranje osnove za dalje razvojne i turističko-tržišne politike i akcije**. Upoznavanje turističkog tržišta i tržišta kapitala Evrope sa nautičkim potencijalima Srbije.
7. *Međunarodni naučni forum "Dunav - reka saradnje"* kao obrađivač "Programa uređenja osnovnog nautičkog puta podunavljem kroz Srbiju" predlaže formiranje **stalnog radnog tela za iniciranje organizacionih i regulacionih pitanja vezanih za realizaciju ovog Programa**. Ono bi bilo sastavljeno od predstavnika *Međunarodnog naučnog foruma "Dunav - reka saradnje"*, resornih ministarstava, privrednih komora i turističkih organizacija i bilo bi nadležno za
 1. pripremu sistema **organizovanja subjekata nautike** na Dunavu,
 2. pripremu **proglašenja Dunavskog turističkog dobra**,
 3. pripremu **uspostavljanja "malih plovnih puteva"** na Dunavu,
 4. pripremu izmena i dopuna **standarda nautičkih prihvatnih odredišta**,
 5. inicijalnu pripremu Programa **izlaza priobalnih gradova na Dunav**,
 6. iniciranje ugradnje smernica Programa u **Prostorne planove podunavskih opština**.

Izveštaj na osnovu beležaka na Konferenciji i priloga učesnika pripremila dr Edita Stojić-Karanović
13.11.2004.

Verifikaciju izvršili predstavnici suorganizatora:

Za *Međunarodni naučni forum "Dunav - reka saradnje"*:

dipl.inž. Mihailo Sretenović, predsednik Programskog saveta
dipl.inž.arh.Slobodan Mitrović, član Programskog saveta
Mr Dragan Stojović, Generalni sekretar *MNF «DRS»*

Za Institut za međunarodnu
politiku i privredu:

prof. dr Vatroslav Vekarić, direktor Instituta
Borislav Vasić, predsednik Grupacije NATUS

Za Privrednu komoru Srbije:

Dragica Samardžić, sekretar Odbora za turizam PKV

Za Privrednu komoru Vojvodine:

Jelena Ilić, šef Kabineta predsednika opštine Smederevo

U ime Predsedika opštine Smederevo:

dr Radmila Novaković-Kostić, direktor Turističke

Za TOOS:

